

ANUARUL

COMISIUNII MONUMENTELOR ISTORICE

PE

1915

PUBLICAT DE

ALEX. LĂPĂDATU
SECRETARUL COMISIUNII

— CU 93 ILUSTRAȚII ÎN TEXT —

BUCUREȘTI
INST. DE ARTE GRAFICE CAROL GÖBLER-SOR I. ST. RASIDESCU
16, STRADA PARIS (POSTĂ DOAMNEI), 16
1916.

1610

ANUARUL

COMISIUNII MONUMENTELOR ISTORICE

PE

1915

PUBLICAT DE

ALEX. LĂPĚDATU
SECRETARUL COMISIUNII

BUCUREȘTI
INST. DE ARTE GRAFICE CAROL GÖBL S^{-SOR} I. ST. RASIDESCU
16, STRADA PARIS (FOSTĂ DOAMNEI), 16

1916.

1610

I.
COMISIUNEA
MONUMENTELOR ISTORICE.

COMISIUNEA.

—

PREȘEDINTE.

ISTRATI Dr. C. I., profesor universitar, membru al Academiei Române (numit la 25 Aprilie 1913).

MEMBRI.

BALȘ G., inginer (numit la 25 Aprilie 1913).

CERKEZ Gr., profesor la Școala de Poduri și Șosele și la Școala superioară de Arhitectură (numit la 25 Aprilie 1913).

IORGA N., profesor universitar, membru al Academiei Române (numit la 3 Noembrie 1914).

MURNU G., profesor universitar, membru corespondent al Academiei Române (numit la 25 Aprilie 1913).

NIFON P. S., episcop (numit la 25 Aprilie 1913).

ONCIUL D., profesor universitar, membru al Academiei Române (numit la 25 Aprilie 1913).

PANGRATI E. A., profesor universitar, director al Școalei superioare de Arhitectură (numit la 25 Aprilie 1913) *).

PÂRVAN V., profesor universitar, director al Muzeului Național, membru al Academiei Române (numit la 21 Decembrie 1913).

* Retras la 6 Noembrie, a. c.— Cf. procesul verbal No. 9, pp. 38—40.

FOȘTII MEMBRI.

- ARION C. C. — 1892-1900.
GABRIELESCU N. — 1898-1911.
HASDEU B. P. — 1896-†1907.
KALINDERU I. — 1902-†1913.
MAIORESCU T. — 1892-1896.
STERIAN Gh. — 1892-1898.
TOCILESCU Gr. G. — 1892-†1909.
URECHIA V. A. — 1892-†1901.
-

PERSONALUL.

SECRETARIATUL.

Secretar : LAPEDATU A., licențiat în litere (numit la 1904).

Ajutor : NOE C., licențiat în litere (numit la 1913).

ARHIVA.

Arhivar : CARACAȘ R., licențiat în litere (numit la 1913).

SERVICIUL TEHNIC.

Arhitect-șef : GHICA-BUDEȘTI N., profesor la Școala superioară de Arhitectură (numit la 1909).

Ajutori : TRAJANESCU I. D. (numit la 1909), și LUPU Gh. Gh. (numit la 1913), diplomați ai Școalei superioare de Arhitectură.

Desenator : IOANIȚESCU G. (numit la 1913).

COLECȚIUNILE.

Conservator : DRĂGHICEANU V., licențiat în litere (numit la 1910).

Ajutor : DEMETRIUS V., publicist (numit la 1914).

C O R E S P O N D E N Ţ I I .

BACĂU :

Sterian Gh., arhitect (numit la 1913).

BĂRLAD :

Antonovici I., preot și profesor (numit la 1914).

CONSTANȚA :

Coriolan G., profesor (numit la 1913).

Ghibănescu Il., profesor (numit la 1913).

COVURLUI :

Velichi N., profesor (numit la 1914).

DÂMBOVIȚA :

Dimitriu C. D., avocat (numit la 1914).

DOLJ :

Ciuceanu Șt., profesor (numit la 1914).

IAȘI :

Atanasiu D. A., profesor (numit la 1913).

Mureșianu S., profesor (numit la 1913).

ILFOV :

Moisil C., profesor (numit la 1913).

Verona Ar. G., pictor (numit la 1913).

MEHEDIŢI :

Bărcăciță Al., profesor (numit la 1913).

TULCEA :

Ionescu D. G., doctor în științe (numit la 1913).

II.

NOUĂ MONUMENTE ISTORICE.

(DECRETE REGALE)

MEMORIUL D-LUI ARHITECT-AJUTOR J. D. TRAJANESCU.

I. LA BISERICA GOLEȘTI.

Fond propriu.

Fond aprobat pe baza proiectului de lei	20.000,—
Lucrări executate în 1915 în sumă „	<u>11.353,74</u>
Fond disponibil „	8.646,26

Cu suma de lei 11.353,74 și cu suma acordată în 1914 de lei 500, în total 11.853,74 lei, s'au executat următoarele lucrări:

1. Șarpanta acoperișului, din nou, cu lemn de brad, cuprins desfacerea acoperișului vechiu și refacerea conform proiectului.
2. Acoperișul cu șită pe lațuri de $3/5$, așezate pe patru rânduri, iar la poale pe șase, cuprins vopsitul cu carbolineum.
3. Streașina orizontală din lemn de brad, cuprins consolele și cosoroaba aparentă, fățuitul scândurilor, scândura profilată de la margine și vopsitul cu „brun de Cassel“ și ulei.
4. Crucile de reparat, vopsit, aurit și fixat pe papi de stejar.
5. Reparația cornișei de cărămidă lucrată cu dinți, la fel cu cea veche.
6. S'au făcut două coșuri de zidărie pentru sobele din biserică și altar.
7. S'au făcut din nou ferestrele de stejar, cuprins geamuri, ferărie, păstrându-se dimensiunile celor vechi.
8. S'a zidit în pod, de jur împrejur, de la nivelul streașinei până între căpriori.
9. S'au aprovizionat materiale pentru continuarea lucrărilor în anul viitor, anume: 20 discuri de teracotă la fel cu cele vechi, 16 mc. piatră de bolovani pentru trotuar, 2 mc. var alb stins, 65 scânduri de schelă, 17 grinzi rotunde de tufan, 2 de brad, 5 capre mari și 2 mici.

II. LA M-REA HUREZI.

Fond aprobat de lei 2.804,60

Cu această sumă s'au executat următoarele lucrări:

1. S'a reparat acoperișul de olane de deasupra stăreției, așe-

zându-se peste astereală un strat izolator de carton asfaltat, și înlocuindu-se olanele stricate cu altele bune.

2. S'a reparat acoperișul de olane de deasupra calcanului, înlocuindu-se olanele stricate.

3. S'a desfăcut schela din jurul turlor la biserică, instalată de trei ani, pentru facerea acoperișului la turlă și biserică și care începuse să putrezească, cauzând stricăciuni acoperișului actual.

4. S'a reparat acoperișul de plumb al cupolelor și bazelor pătrate dela turlă cu petice de tablă de cositor, iar la acoperișul bisericii s'au chituit incheieturile și s'au astupat găurile cu plăci de cositor.

5. S'au așezat șapte geamuri la turla mare.

6. S'a refăcut burlanul de fer dela sobă pe lungime de 11,20 m.

7. S'au desfădat șcheaburile din jurul streășinei pe lungime de 45 m.

8. S'a reparat acoperișul de olane pe lângă luminătoarele de la podul palatului.

9. S'a reparat acoperișul de șindriliță de la balconul stăreției.

10. S'a reparat acoperișul de tablă de la grajdul și șopronurile stăreției.

III. LA BISERICA BRÂNCOVENI.

Fond disponibil din anul 1914, lei	403,—
Fond acordat anul acesta, lei	1.278,—
Total	1.678,—

1. Cu această sumă s'a făcut din nou o ușă de stejar sculptată, în stil brâncovenesc și s'a așezat în locul celei existente, de fier.

IV. LA BISERICA ARNOTA.

Fond aprobat lei 889,95

1. Cu această sumă s'a reparat acoperișul de plumb la turlă și corpul bisericii, întrebuintându-se 410 kg. tablă de plumb.

V. LA CRUCEA LUI PAPA POSTELNICUL DIN PIAȚA MITROPOLIEI BUCUREȘTI.

Fond aprobat de lei 760

1. Cu această sumă s'a făcut un grilaj de fer de 0.80 m. înălțime, fixat în 4 stâlpi de piatră, potrivit proiectului aprobat de Comisiune.

VI. LA BISERICA MAMU—Vâlcea.

Fond donat de Maica Epifania Teodorescu, superioara m-rii Hurezi, în sumă de lei 2.000, drept evlavie pentru sf. locaş unde cuvioşia sa şi-a făcut ucenicia monahală.

1. Cu acest fond s'a terminat toate lucrările interioare ale bisericii, spre a se putea redeschide şi reda cultului, biserica fiind închisă încă din anul 1910, în care interval s'au executat lucrările de restaurare şi zugrăveală.

Cu suma de 2.000 lei s'a făcut pardoseala de duşumele de 4 c.m. pe grinzi de tufan, s'a curăţit şi reparat tâmpla, consolidându-se şi aşezându-se icoanele la locul lor, s'a reparat polican drul, sfeşnicele, mesele, tetrapodul, iconostasul, strănile publice, strana domnească, arhieriească, sfeşnicele împărăteşti şi s'a îmbrăcat biserica cu odăjdiile dăruite tot de maica stariţă.

VII. LA PARACLISUL EPISCOPIEI R. VÂLCEA.

Fond aprobat, lei 1.000,—

1. Cu această sumă s'a restaurat zugrăveala turlei şi bazei pătrate cu vopsele în „tempera“ de către pictorul A. Covaci, pe baza proiectului aprobat de Comisiune, şi pe motivele vechi descoperite sub stratul de zugrăveală existent, care s'a ras, spre a se pune în evidenţă vechea zugrăveală.

În această campanie de lucru s'au făcut cercetări şi studii pentru următoarele biserici:

1.	Deviz pentru m-rea Govora	lei	5.000,—
2.	„ „ schitul Cetăţuia (R.-Vâlcea) . „	„	4.500,—
3.	„ „ m-rea Polovraci	„	14.417,50
4.	„ „ bis. din Bălteni	„	5.000,—
5.	„ „ bis. m-rii Văcăreşti	„	1.900,—
6.	„ „ bis. Antim din Capitală . . „	„	350,—
7.	„ „ bis. din Brădeşti	„	16.000,—
8.	„ „ clopotniţa bis. din Negoeşti . . .	(în studiu)	
9.	„ „ biserica din Peştera-Bistriţa . .	(în studiu)	

Arhitect-ajutor, *Jon D. Trajanescu.*

CUPRINSUL.

I. COMISIUNEA MONUMENTELOR ISTORICE.	3
Comisiunea	5
Fostii membri	6
Personalul	7
Corespondenții	8
II. NOUĂ MONUMENTE ISTORICE (DECRETE REGALE)	9
Pentru biserica fostei m-ri Turbați (Ilfov)	11
Pentru bis. Sf. Elefterie din Capitală, bis. din com. Băcov (Prahova), bis. fostei m-ri Plătărești (Ilfov, bis. fostei m-ri Bordești (R.-Sărat) și geamia din com. Teche (Caliacra)	12
Pentru toate bisericile și m-rile țării anterioare anului 1834	13
III. PROCESE VERBALE.	15
1. Ședința dela 22 Ianuarie	17
2. Ședința dela 19 Februarie	18
3. Ședința dela 14 Martie	22
4. Ședința dela 18 Aprilie	24
5. Ședința dela 15 Maiu	25
6. Ședința dela 20 Iunie	30
7. Ședința dela 6 Septembrie	32
8. Ședința dela 3 Octombrie	35
9. Ședința dela 6 Noembrie	37
10. Ședința dela 16 Noembrie	40
11. Ședința dela 19 Decembrie	42
IV. LUCRĂRI DE RESTAURARE ȘI CONSERVARE	47
Memoiul d lui arhitect-șef N. Ghica-Budești	49
Memoriul d-lui arhitect-ajutor Gh. Gh. Lupu	52
Memoriul d-lui arhitect-ajutor J. D. Trajanescu	55
V. RAPOARTE ȘI CERCETĂRI	59
<i>Dela membrii Comisiunii:</i>	
Cercetare cu privire la săpăturile întreprinse fără autorizare de către un particular la ruinele Curții Dămnești din Târgoviște	61
<i>Dela personalul Comisiunii:</i>	
Biserica fostei m-ri Bordești R.-Sărat (V. Drăghiceanu)	63
Biserica din Valea Danului-Argeș (V. Drăghiceanu)	63
Biserica din Turia, com. Buicești-Olt (V. Drăghiceanu)	74
Biserica din Negoaști-Dolj (V. Drăghiceanu)	77

Biserica din Buciulești-Neamțu (V. Drăghiceanu)	85
Biserica din Drăgașeni-Suceava (V. Drăghiceanu)	83
Biserica din Păușești-Măglași-Vâlcea (V. Drăghiceanu)	93
Biserica din Ogretin-Prahova (V. Drăghiceanu)	99
Biserica fostei mări Negoești-Ilfov (V. Drăghiceanu)	102
Biserica fostului schit Vărbila-Prahova (V. Drăghiceanu)	107
Biserica din Turia-Olt (V. Drăghiceanu)	111
Biserica din Călinești-Prahova (V. Drăghiceanu)	113

Dela corespondenții Comisiunii :

Raportul d-lui Il. Ghibănescu (Constanța)	115
Raportul d-lui Șt. Ciuceanu (Craiova)	119
Anexele acestui raport :	151
1. Mănăstirea Gura Motrului (Mehedinți)	151
2. Biserica din Țânțăreni (Dolj)	152
3. Biserica Jitianu (Dolj)	154
4. Pisania bisericii din comuna Piscu-Sadova (Dolj)	156
5. Pisania bisericii Sârca (cătun al comunei Belot, (Dolj)	156
6. Biserica Mântuleasa, Craiova	156
7. Biserica Sf. Mina, Craiova	158
8. Biserica Sfinții Apostoli, Craiova	160
9. Biserica Sfinții Apostoli, Craiova	161
10. Biserica Obedeanu, Craiova	161
11. Inscricția de pe o icoană de la bis. Mântuleasa, Craiova	163
12. Biserica Sf. Nicolae Brândușa (Brândușul?), Craiova	165
13. Biserica Sf. Spiridon, Craiova	165
14. Pisania bisericii Așu, Craiova	165
15. Inscricții pe clopotele bisericii Sf. Treime, Craiova	166
16. Inscricții pe clopotele bisericii Sf. Gheorghe-nou, Craiova	166
17. Pe clopotele de la biserica Sf. Gheorghe-vechiiu, Craiova	168
18. Inscricții pe clopotele bisericii Sf. Spiridon, Craiova	168
19. Pe clopotele bisericii Sf. Nicolae-Craiovița, Craiova	168
20. Pe clopotul de la biserica Sf. Apostoli, Craiova	163
21. Pe clopotul de la biserica Sf. Nicolae-Brândușa, Craiova	168
22. Pe clopotele de la biserica Mântuleasa, Craiova	169
23. Pe clopotele de la biserica Sf. Dumitru (Băneasa)	169
24. Pe un clopot al bisericii Sf. Arhangheli, Craiova	169
25. Pe clopotele bisericii Sf. Mina, Craiova	169
26. Pe un clopot sârbesc dela biserica Hagi-Enuș, Craiova	169
Raportul d-lui Al. Bărcăcilă (T.-Severin)	170

Dela bursierii Comisiunii :

Raportul d-lui Paul Popescu	174
---------------------------------------	-----

VI. CERCETĂRI ȘI SĂPĂTURI ARHEOLOGICE. 177

Raportul general al direcțiunei Muzeului național de anticități asupra activității muzeului pe anul 1915, cu anexele:	179
1. Achiziția colecției preistorice Gr. Butureanu	183

2. Orânduirea secției preistorice a Muzeului național	186
3. Obiectele preistorice din colecțiunea Prefecturii de Darostor.	187
4. Campania a II-a de săpături la Histria	190
5. Săpături arheologice la Constanța	199
6. Prima campanie de săpături la Callatis	200
7. Săpăturile dela cetatea de lângă Chiose-Aidin, plasa și jud. Silistra, Maiu-Iunie Iulie 1915	205
8. Ceretări arheologice între Silistra și Turtucaia în Iulie - Octom- vrie 1915.	213
9. Personalul științific al Muzeului național	218
